

TLAČOVÁ SPRÁVA

23. september 2024

Po dlhšej odmlke sa do Kina Lumière vracia obľúbený vzdelávací cyklus Filmový kabinet

Oblúbený populárno-náučný cyklus o dejinách svetovej a slovenskej kinematografie Filmový kabinet sa od októbra vracia do Kina Lumière. Jeho prvý semester ponese názov Veľký nemý a bude sa venovať vzniku kinematografie po obdobie nástupu zvuku. Prvá prednáška sa uskutoční 1. októbra o 18.00 hod., semester potrvá do konca januára 2025. Prihlasovanie na Filmový kabinet je už spustené, program je určený pre všetkých záujemcov o kinematografiu.

Filmový kabinet je prehľadový populárno-náučný cyklus o dejinách svetovej a slovenskej kinematografie. Vznikol v roku 2013 na základe nedostatočného povedomia o dejinách filmu. Do Kina Lumière sa vracia po dlhšej odmlke vynútenej pandémie a požiarom v kine, uskutoční sa po piatykrát. Jeho cieľom je interaktívnou formou prispieť k popularizácii filmového umenia, zvýšeniu povedomia o jeho dejinách a súčasnosti vo svete i na Slovensku, a zároveň sprostredkovať širokej verejnosti kontakt s raritnými archívnymi materiálmi a domácimi expertmi filmovej histórie a teórie. Filmový kabinet bude opäť rozdelený na tri semestre, jednotlivé stretnutia budú pozostávať z prednášky, projekcie filmu a diskusie. Lektorsky ho budú viesť filmový teoretik a estetik Juraj Oniščenko, ktorý patrí k zakladateľom kabinetu, a filmová teoretička Katarína Mišíková z Katedry filmových štúdií z Filmovej a televíznej fakulty VŠMU.

Prvý semester aktuálneho Filmového kabinetu nesie názov Veľký nemý a bude venovaný ranému obdobiu kinematografie. Sústreďí sa na obdobie od jej vzniku až po nástup zvuku, teda od roku 1895 až po prelom 20. a 30. rokov 20. storočia, kedy začali vznikať prvé zvukové filmy. „*Základný tematický rámeček Filmového kabinetu určil historický vývoj kinematografie,*“ hovorí Katarína Mišíková. „*Našou ambíciou je dejiny filmu prístupnou formou objasňovať a komentovať, netreba ich za každú cenu prepisovať. Zároveň sme však nechceli dramaturgiu stavať na jednoduchej chronológii významných mien, titulov a dátumov. Preto sme si ku každému obdobiu kinematografie vybrali určitý koncept alebo heslo, okolo ktorých budujeme náš výklad témy. Prizmou pojmov ako 'udalosť', 'gag', 'fotogénia', 'montáž' či 'dokument' sa snažíme nahliadať na to, ako film v období nemej kinematografie hľadal svoj osobitý jazyk. Mišíková zároveň dodáva, že „pri výbere filmov sme chceli siahnuť nielen po tej najznámejšej klasike, ale tiež skúsiť pre cinefilné publikum objaviť menej známeho filmového reprezentanta vybranej témy.“*

Úvodné stretnutie je venované vzniku filmu ako novému umeniu 19. storočia. Pri tejto príležitosti si frekventanti budú môcť pozrieť pásmo krátkych nemých šotov nazvané *Bratia Lumièreovci* (2017), ku ktorému doplnili komentár filmový historik Thierry Frémaux a režisér Bertrand Tavernier, premietne sa aj film *Cesta na mesiac* (1902) Georgesa Mélièsa. Prvú tému lektorsky uvedie Juraj Oniščenko, ktorý hovorí, že „*ide dlhodobo o jednu z mojich najobľúbenejších tém. Je to dané najmä tým, že ako každý počiatok, aj ten filmový je plný záhad, tajomna a mágie. Po druhé, je to tým, že je v ňom obsiahnuté všetko, hoci len ako potencialita, podobne ako v semiačku je potencionalne obsiahnutý celý strom.*“ Témou druhého stretnutia je americká groteska a jej kľúčové osobnosti Charlie Chaplin a Buster Keaton. Na plátno sa dostane film *Kid* (1921) Charlieho Chaplina a grotesky s Busterom Keatonom *Frigo obetným baránkom* (1921) a *Bledá tvár* (1922). Stretnutie na túto tému bude lektorovať Katarína Mišíková. V októbri sa uskutoční ešte prednáška venovaná zrodu hollywoodskej kinematografie v období 10. rokov 20. storočia. Pri tejto príležitosti sa premietne film *Zlomený kvet* (1919) Davida W. Griffitha, najvýraznejšieho predstaviteľa raného Hollywoodu. Tému lektorsky zastreší Juraj Oniščenko.

Po dlhšej odmlke sa do Kina Lumière vracia obľúbený vzdelávací cyklus Filmový kabinet

Počas prvého semestra sa celkovo uskutoční desať stretnutí. Ďalšie prednášky budú venované medzivojnovým avantgardám vo Francúzsku s projekciou filmu *Zánik domu Usherovcov* (1928) Jeana Epsteina a nemeckému expresionizmu a kammerspielu s filmom *Metropolis* (1927) Fritza Langa. Svoje miesto má v kabinete aj sovietska montážna škola s celovečerným debutom Sergeja Ejzenštejna *Štrajk* (1925), ďalej téma s dôrazom na začiatky dokumentárneho filmu, pri príležitosti ktorej sa premietne film *Muž s kinoaparátom* (1929) Dzigu Vertova, jedného z prvých dokumentaristov a ako nová téma je do programu zaradená nemá škandinávská kinematografia s filmom *Povozník smrti* (1921) Victora Sjöstroma. Začiatky slovenského filmu bude reprezentovať prvý slovenský dlhometrážny film *Jánošík* (1921) Jaroslava Siakeľa a s témou o nástupe zvuku sa na plátno dostane film *Vrah medzi nami* (1931) Fritza Langa. Nasledujúce dva semestre priblížia vojnové a povojnové obdobie, nové vlny, éru blockbusterov až po nástup digitálneho obrazu. V porovnaní s prechádzajúcimi ročníkmi aktuálny Filmový kabinet prinesie aj nové témy, Juraj Oniščenko zároveň dopĺňa, že „čo sa týka všetkých troch semestrov, kabinet chceme viac naplniť domácou kinematografiou. Slovenská kinematografia, hoci nie je vždy svetová, predsa len je súčasťou sveta.“ Filmový kabinet chce osloviť filmových milovníkov, ako aj študentov všeobecných aj umeleckých stredných škôl či študujúcich vysokoškolských odborov, ktoré sú s filmom spriaznené. Chce pomôcť informácie o filmoch premeniť na poznanie kinematografie. Ako hovorí Katarína Mišíková, „s Jurajom Oniščenkom sa snažíme cyklus koncipovať ústretovo voči laickému, hoci zaniietenému publiku. Chceme mu ukázať, že spoznávanie dejín filmu je celkom dobrodružnou cestou, lebo logika histórie je málokedy priamočiara.“

[Viac informácií o Filmovom kabinete](#)

[Registrácia a predaj cinepassov](#)

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk